

Daniel Pennac

ERNEST ȘI CÉLESTINE

Traducere din limba franceză de
Octavian Soviany

Editura Paralela 45

Redactare: Mihaela Cosma
Corectură: Ionuț Burcioiu
Tehnoredactare & DTP copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PENNAC, DANIEL

Ernest și Célestine / Daniel Pennac ; trad. din lb. franceză de

Octavian Soviany. – Pitești : Paralela 45, 2023

ISBN 978-973-47-4014-7

I. Soviany, Octavian (trad.)

821.133.1

Le roman d'Ernest et Célestine

Daniel Pennac

Copyright © Casterman – Gallimard Jeunesse 2012

All rights reserved

Copyright © Editura Paralela 45, 2023

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparalela45.ro

EDITURA PARALELA 45

1

Prezentările

(Când sosești, te prezinți.)

CÉLESTINE: Bună. Eu sunt Célestine. Sunt un șoarece. Un „șoricel“, cum se spune de obicei. Ați observat că toți spun mereu un „șoricel“? Când nu le e frică, bineînțeles. Când le e frică, te arată cu degetul și se apucă să urle: „UN ȘOARECE! UN ȘOARECE!“

Strigă atât de tare de parcă ar fi văzut în camera lor de baie un urs. Și te fugăresc cu o mătură. În sfârșit, cei mai curajoși... Ceilalți se cocoată pe scaune și nu se mai opresc din strigat: „UN ȘOARECE! UN ȘOARECE!“

Dar atunci când nu le e frică, când vorbesc de tine fără să te vadă, zic totdeauna un „șoricel“. Mai ales atunci când spun o poveste: „A fost odată un șoricel...“ Asta e o prostie, fiindcă șoarecii sunt, ca toată lumea,

mai mici, mai mari sau nici mari, nici mici, ci mijlocii; un șoarece e la început un bebeluș, apoi crește, ba chiar poate ajunge foarte bătrân, fără niciun dinte în gură și plin de reumatism. Deci eu sunt Célestine, un șoarece ca toți șoarecii.

ERNEST: Bună. Eu sunt Ernest. Sunt un urs. Un „ursuleț“, cum se spune de obicei. Ați observat că toți spun mereu un „ursuleț“? Când nu le e frică, bineînțeles. Când le e frică, dacă te întâlnesc, de exemplu, în pădure, te arată cu degetul și se apucă să urle: „UN URS! UN URS!“ atât de tare de parcă ar fi văzut în bucătăria lor o armată de șoareci. Și o iau la fugă numaidecât. În sfârșit, cei mai puțin răi... Ceilalți trag în tine focuri de pușcă. Da, focuri de pușcă, ați înțeles foarte bine.

Dar atunci când vorbesc despre tine fără să te vadă, zic totdeauna un „ursuleț“. Mai ales atunci când spun o poveste: „A fost odată un ursuleț...“ Asta e o prostie, fiindcă urșii sunt ca toată lumea, mai grași, mai slabi, sau nici grași, nici slabi, ci mijlocii. În ce mă privește, nu sunt nici prea gras,

nici prea slab. În sfârșit, cam slab la sfârșitul iernii (pentru că peste iarnă nu mănânc nimic) și cam gras la sfârșitul verii (pentru că peste vară mănânc prea mult). Nu sunt un ursuleț, și cu atât mai puțin unul de pluș. Nu, eu sunt Ernest, un urs ca toți urșii.

AUTORUL: Bună. Eu sunt autorul, cel care spune povestea. O să vă spun povestea lui Ernest și a lui Célestine. Ernest și Célestine sunt cei mai buni prieteni din lume, dar nu sunt de acord aproape niciodată unul cu celălalt. Dacă i-am lăsa să-și spună singuri povestea, n-ar înțelege nimeni nimic. Vreți să vedeți? Ajunge să le punem o singură întrebare: Ernest, Célestine, unde v-ați întâlnit prima dată?

CÉLESTINE: Într-o pubelă.

ERNEST: Adevărat!

CÉLESTINE: Eram închisă în pubela aia, era dimineață. Ernest a ridicat capacul, m-a văzut și a vrut să mă mănânce.

ERNEST: Nu-i adevărat!

CÉLESTINE: N-ai vrut să mă mănânci?

ERNEST: Doar m-am *prefăcut*. Așa, ca să râdem puțin!

CÉLESTINE: Te-ai prefăcut? Ca să vezi! Ba nu, era de-adevăratelea! Dacă nu ți-aș fi băgat mințile în cap, m-ai fi înghițit pe nemestecate.

ERNEST: Pentru nimic în lume! Un urs serios nu mănâncă niciodată șoareci!

CÉLESTINE: Un urs mănâncă orice când e flămând!

ERNEST: N-am mâncat în viața mea un șoarece, Célestine. De ce aș fi început tocmai cu tine?

CÉLESTINE: În dimineața aia erai atât de flămând, că ai fi înghițit orice, chiar și un șoarece!

ERNEST: Nici mort!

AUTORUL: Vedeți și voi, e mai bine să povestesc eu, altfel n-o s-o scoatem niciodată la capăt.

2

Lumea de sus și lumea de jos

(Urșii și șoarecii.)

LA ÎNCEPUTUL POVEȘTII, Ernest și Célestine nu se cunoșteau. E normal. Célestine trăia în lumea de jos, împreună cu toți ceilalți șoareci, iar Ernest trăia în lumea de sus, împreună cu toți ceilalți urși. Șoarecii – jos, urșii – sus, așa e de când lumea, astfel că nu obișnuiesc să se frecventeze.

Și, tot de când lumea, noapte de noapte, șoarecii își pun rucsacurile-n spate și se duc să se aprovizioneze în lumea de sus. Ascunzându-se, bineînțeles, și făcând cât mai puțin zgomot. Căci, dacă un urs vede la el în casă un șoarece... Vai, vai! Dacă un urs vede la el în casă un șoarece, e ceva de groază!

Șoarecii cu rucsacuri verzi se întorc acasă cu coltuce de pâine, boabe de mazăre, tot felul de

coji, bomboane, alune, bucățele de zahăr, boabe de strugure, cubulețe de brânză, cireșe (atunci când e vremea lor), pe scurt, cu tot ce trebuie pentru hrana lumii de jos.

Șoarecii cu rucsacuri roșii se întorc acasă cu fâșii de pânză, nasturi pentru pantalonași, fermoare, agrafe de păr, șireturi, ață de cusut, lână, pe scurt, cu tot ce trebuie pentru veșmintele lumii de jos.

Șoarecii cu rucsacuri gri se întorc acasă cu multe cuie, șuruburi, ace, piuneze, fire electrice, hârtie autocolantă, cipuri electronice, pe scurt, cu tot ce trebuie pentru reparațiile din lumea de jos.

Șoarecii cu rucsacuri albe...

ooo

CÉLESTINE: Stop, autorule!
STOOOOP!!! N-ai voie să
spui ce e în rucsacurile
albe! E secret! Numai un
șoarece are dreptul să spună
ce aduce în ele de sus. Și nu orice
șoarece, ci unul care a purtat în
spate un astfel de rucsac.

AUTORUL: Așa cum ai purtat
tu la începutul poveștii, Célestine?

CÉLESTINE: Exact!

AUTORUL: Spune atunci. Ce aduceai de sus în rucsacul tău alb?

CÉLESTINE: Nu spun acum. Trebuie mai întâi să povestești cum a început totul.

AUTORUL: Cum a început totul?

CÉLESTINE: Cum a început toată povestea! Cum a debutat, dacă-ți sună mai bine.

3

Cum a început totul

(Odată și odată tot trebuia să înceapă.)

TOTUL A ÎNCEPUT atunci când micul Léon și-a pierdut cel dintâi dinte. Cine este micul Léon? Micul Léon este ursulețul îmbufnat al lui Georges și al lui Lucienne. Cine sunt Georges și Lucienne? Tăticul și mămica lui Léon, cine altcineva? Georges este un urs brun solid, iar Lucienne, o ursoaică blondă și durdulie. Pe Georges îl știți de altfel, e cofetarul de lângă școală, cel de la care vă cumpărați dulciuri în pauze. Pe Lucienne o s-o cunoașteți mai târziu, când o să creșteți mari, ea face dinți noi, pe trotuarul de vizavi, ca să înlocuiască dinții stricați de dulciurile lui Georges.

Deci în seara aceea, Célestine, cu rucsacul ei alb, s-a furișat la Georges, Lucienne și Léon în casă.

S-a strecurat în camera micului Léon, s-a ascuns într-un papuc și s-a apucat să deseneze.

(Ah, am uitat să vă spun, lui Célestine îi place să deseneze. Cu mâna stângă, căci e stângace. De când era mică de tot, ea desenează tot ce vede sau își închipuie. Este pasiunea ei. Să deseneze și să picteze! Îi place doar asta, se gândește numai la asta, face doar asta, trăiește doar pentru asta, până și începutul poveștii noastre a fost tot din cauza asta.)

Célestine desena, iar Georges și Lucienne admirau micul dinte pe care tocmai îl pierduse Léon.

— Uite, îi zise Georges lui Lucienne, lui Léon i-a căzut primul dinte!

— O adevărată perlă! exclamă Lucienne.

— Fără nicio urmă de zahăr! remarcă Georges.

— Vai, dintele meu! scânci Léon din pătuțul lui.

— Nu plânge, puiule, o să treacă Șoricelul acuș pe la tine, zise Lucienne.

— Ce șolicel?

— Șoricelul din poveste.

— N-am auzit nițiodată de el.

— Pentru că până acum nu ți-a căzut niciun dinte.

— Țe legătură are? întrebă Léon.

— ECONOMIC vorbind, ursulețule, asta e prima ta mare afacere! exclamă Georges.

— O să-ți pun dintele sub pernă, zise zâmbind Lucienne, și în timp ce tu o să dormi, Șoricelul o să-l ia de acolo și o să pună în locul lui un bănuț.

— Ce fel de bănuț? întrebă Léon.

— Un euro, sugeră Lucienne.

— Doi, se tocmi Léon.

— De acord, acceptă Georges.

— Oricum, n-ale nițio importanță, conchise Léon.

Nici nu există șolicea din poveste.

În ascunzătoare ei, Célestine izbucni în râs. Se zguduia de râs, nu alta. Și în cele din urmă scăpă creionul din mână.

Poc! făcu creionul când ateriză pe podea.

— Ce-i cu zgomotul ăsta? întrebă Georges, ciulindu-și urechile.

„Măi să fie!“ își spuse Célestine. Se înghesui în fundul papucului și așteptă puțin, abia îndrăznind să respire. După ce simți că pericolul a trecut, ieși cu multă prudență din papuc ca să-și recupereze creionul.

— UN ȘOARECE! urlă Lucienne.

— UNDE? urlă Georges, repezindu-se după o mătură.

— ACOOOLOOO! urlă Lucienne.

Fleoșc! făcu mătura abătându-se peste Célestine, care abia avu timp să facă o săritură într-o parte.

Fleoșc! Fleoșc! Fleoșc! făcu din nou mătura. Rateu! Rateu! Și iar rateu! Célestine se aruncă în papuc și își culese de jos rucsacul alb.

— UNDE E? UNDE E? întrebă Georges.

— ÎN PAPUC! urlă Lucienne.

Mătura strivi papucul, dar Célestine se ascunsese deja în spatele lămpii. Lampa se făcu țandări, dar Célestine se strecurase deja sub comodă. Comoda fu făcută fărâme, dar Célestine reuși să scape, descoperind o ușă deschisă.

— ÎN CAMERA NOASTRĂ! E ÎN CAMERA NOASTRĂ! urlă Lucienne, care se cocoțase pe un scaun.

Dormitorul, salonul, sufrageria! Georges și mătura lui întoarseră toată casa cu susul în jos. Micul Léon nu mai putea de bucurie și începuse să sară prin pătuțul lui, cu picioarele lipite unul de altul.

— MAI VREAU! strigă el. DĂLĂMAȚI TOT!

— ÎN BUCĂTĂRIE! urlă Lucienne. E ÎN BUCĂTĂRIE!

Era adevărat. Célestine fugise în bucătărie, dar Georges era în spatele ei. Și atunci, pur și simplu Célestine sări pe fereastră. Sări fără să stea pe gânduri, cu ochii închiși, și căzu într-o pubelă deschisă.

Acolo se făcu ghem.

Iar inima îi bătea foarte tare, căci Georges apăruse în pragul casei, cu o pușcă în mână. Da, cu o pușcă, spuneți și voi...

– UNDE EȘTI? urlă Georges. ÎȚI ARĂT EU ȚIE!

– LINIȘTE! urlă un vecin de la fereastră.

– GURA! strigă alt vecin.

– NEUITĂM LA TELEVIZOR! strigă al treilea vecin.

– Uuuundeeeeești? murmură Georges cu un glas cântător, învârtindu-se în jurul pubelei în vârful picioarelor, cu pușca în mână. Uuuundeeeeești? Degeaba te ascunzi, șoarece afurisit, că tot te găăăăseesc. Și când o să te gădesc, da, când o să te găăăseesc...

Lui Célestine îi era atât de frică, încât nu îndrăznea să se strecoare afară din pubelă...

ooo

CÉLESTINE: Așa e, ai dreptate, Autorule. Îmi era atât de frică, inima îmi bătea atât de tare, încât n-am avut curajul să ies din pubelă. A fost o prostie, pentru că Georges a umplut pubela numaidecât! Cu tot ce găsisese prin casă de aruncat. Sacii cu gunoi cădeau unii peste alții. Era cât pe ce să fiu strivită. Și știi care a fost ultimul lucru pe care l-a aruncat în pubelă, Autorule?

AUTORUL: Nu.

CÉLESTINE: Dințișorul mititelului de Léon!

AUTORUL: Chiar așa?

CÉLESTINE: Da, chiar dintele după care venisem.
La asta servesc rucsacurile albe. Să cari în ele dinții
de lapte ai ursuleților!

AUTORUL: Așa! Ca să vezi! Și pe urmă?

CÉLESTINE: Pe urmă? Am pus repejor dintele în
rucsacul meu alb. Georges a trântit capacul pubelei,
și s-a făcut beznă.